

Mededeling

Brussel, 29 maart 2022

Kenmerk: NBB_2022_10

uw correspondent:
Annick Bruggeman
tel. +32 2 221 51 47
annick.bruggeman@nbb.be

Richtsnoeren betreffende vereenvoudigde verplichtingen voor herstelplannen

Toepassingsveld

Belgische kredietinstellingen waarvoor vereenvoudigde verplichtingen gelden ¹.

Samenvatting/Doelstelling

Deze mededeling verschaft richtsnoeren voor de opstelling van een vereenvoudigd herstelplan. Ze vervangt mededeling NBB_2018_09, die werd aangepast om rekening te houden met de recent gepubliceerde EBA-richtsnoeren inzake indicatoren voor herstelplannen². De aanpassingen hebben voornamelijk betrekking op deel 5 van deze mededeling.

Structuur

- 1. Algemeen overzicht en motivatie*
- 2. Samenvatting van het herstelplan*
- 3. Identificatie van de belangrijkste kwetsbaarheden en stressscenario's*
- 4. Herstelopties*
- 5. Activering van het herstelplan*
- 6. Checklist van informatie die moet worden opgenomen in een vereenvoudigd herstelplan*

¹ Voor kredietinstellingen die vallen onder het toezicht van de NBB bepaalt de NBB welke instellingen in aanmerking komen voor de toepassing van vereenvoudigde verplichtingen op basis van het criterium dat vastgelegd is in artikel 113, § 4 van de Bankwet en verder gespecificeerd is in de EBA-richtsnoeren van 7 juli 2015 inzake de toepassing van vereenvoudigde verplichtingen uit hoofde van artikel 4, lid 5, van Richtlijn 2014/59/EU ([EBA/GL/2015/16](#)).

² Richtsnoeren [EBA/GL/2021/11](#) van 9 november 2021 inzake indicatoren voor herstelplannen.

Geachte mevrouw
Geachte heer

Deze richtsnoeren beschrijven de vereisten voor de herstelplannen die moeten worden opgesteld door kredietinstellingen die in aanmerking komen voor de toepassing van vereenvoudigde verplichtingen voor hun herstelplan³. Ze bevatten een reeks algemene principes voor de opstelling van een vereenvoudigd plan, maar de NBB behoudt zich het recht voor deze vereisten aan te passen aan de omstandigheden van elke individuele instelling.

1. Algemeen overzicht en motivatie

1. Een herstelplan is een managementstrategie die beoogt te voorkomen dat een kredietinstelling failliet gaat wanneer zij wordt geconfronteerd met ernstige stress. De bedoeling van een herstelplan is niet om de factoren te voorspellen die een crisis zouden kunnen veroorzaken, maar om de opties te identificeren die eventueel beschikbaar zijn om het hoofd te bieden aan een crisis, en om te beoordelen of deze opties voldoende robuust zijn. Het herstelplan is bedoeld als hulpmiddel bij de voorbereiding van de reactie van de kredietinstelling op potentiële schokken, met dien verstande dat er in geval van een reële crisis specifieke beslissingen moeten worden genomen naargelang van de bijzondere kenmerken van de crisis. Het herstelplan mag niet uitgaan van enigerlei buitengewone vorm van staatssteun of centralebanksteun.
2. Van de kredietinstellingen die in aanmerking komen voor de toepassing van vereenvoudigde verplichtingen voor hun herstelplan, wordt verwacht dat ze een herstelplan opstellen dat is aangepast aan hun omvang, bedrijfsmodel, complexiteit en aandeelhoudersstructuur. Zoals hierna beschreven, moeten vereenvoudigde herstelplannen de volgende componenten omvatten:
 - (a) een beknopte samenvatting van het plan en van de eigen beoordeling door de instelling van haar totale herstelcapaciteit;
 - (b) een beschrijving van de belangrijkste kwetsbaarheden van de instelling en van de relevante scenario's die een ernstige weerslag op haar kunnen hebben;
 - (c) een beschrijving van de herstelopties die kunnen worden gehanteerd om het hoofd te bieden aan een extreme solvabiliteits- of liquiditeitsschok;
 - (d) informatie over de activering van het herstelplan, met inbegrip van een monitoringkader met indicatoren die stress in een voldoende vroeg stadium te kunnen opsporen.
3. Bij de opstelling van het herstelplan moeten er scenario's worden geïdentificeerd die voldoende ernstig zijn om een bedreiging te vormen voor het voortbestaan van de instelling, rekening houdend met haar bedrijfsmodel, risico's en kwetsbaarheden. Hoewel de scenario's die werden ontwikkeld in het kader van andere regelgevende werkzaamheden, zoals de stresstests of ICAAP, een nuttig uitgangspunt kunnen zijn voor de ontwikkeling van herstelplansen, moet het herstelplan als een losstaande oefening worden beschouwd. Aangezien het herstelplan vereist dat het management van de instelling nadenkt over hoe de instelling zou reageren in een crisissituatie, moeten de scenario's die in het plan worden opgenomen, strenger zijn dan de scenario's waarvan wordt uitgegaan in andere regelgevende oefeningen.
4. Elk van de componenten van het herstelplan wordt hierna nader beschreven. Punt 6 bevat een checklist van de informatie die moet worden verschaft voor elke component.

³ Artikel 113 van de Bankwet.

2. Samenvatting van het herstelplan

5. Er dient een beknopte samenvatting van het plan te worden gegeven, die de ontwikkeling van het plan beschrijft, alsook de procedures die werden gevolgd voor de goedkeuring en de validatie ervan. De samenvatting dient tevens de belangrijkste conclusies te bevatten van de analyse van de kwetsbaarheden en de herstelopties van de instelling, alsook de beoordeling door de instelling van haar totale herstelcapaciteit. De instelling dient ook alle eventuele voorbereidende maatregelen te vermelden die zij heeft getroffen of voornemens is te treffen om de tenuitvoerlegging van het herstelplan te vergemakkelijken of om de doeltreffendheid ervan te verbeteren, bijvoorbeeld door de belemmeringen voor de tenuitvoerlegging van bepaalde herstelopties uit de weg te ruimen.

3. Identificatie van de belangrijkste kwetsbaarheden en stressscenario's

6. De instelling dient haar bedrijfsmodel te beschrijven en haar kernbedrijfsonderdelen ("core business lines"), belangrijkste risicofactoren en kwetsbaarheden te identificeren. Wanneer de instelling reeds soortgelijke informatie heeft verschaft in andere regelgevende verslagen, mag ze de tekst uit die verslagen knippen en plakken. De kwetsbaarheden van de instelling zullen waarschijnlijk rechtstreeks verband houden met haar kernbedrijfsonderdelen en/of haar belangrijkste financieringsbronnen. Ze kunnen tevens te maken hebben met concentraties van bepaalde aangehouden effecten.
7. De instelling dient een beschrijving op te stellen van relevante scenario's die in het licht van de geïdentificeerde kwetsbaarheden een crisis voor de instelling zouden teweegbrengen. De in de scenario's opgenomen schokken moeten ernstig genoeg zijn om de levensvatbaarheid van de instelling te bedreigen indien de instelling niet reageert. Dit betekent dat de schokken de instelling ver onder de reglementaire kapitaal- of liquiditeitsvereisten van Pijler 1 en Pijler 2 zouden brengen, maar boven het punt waarop de instelling van mening is dat ze waarschijnlijk tot afwikkeling zou worden gedwongen. De instellingen moeten uitgaan van scenario's met verschillende niveaus van gestrengheid, en moeten op zijn minst in één "zeer ernstig" scenario voorzien dat zich dichterbij het afwikkelingspunt bevindt, en in één "ernstig" scenario dat zich dichterbij de reglementaire minimumvereisten bevindt.

4. Herstelopties

8. De instelling dient een lijst van opties op te geven die ze zou kunnen hanteren om te herstellen van een solvabiliteits- of liquiditeitscrisis. Deze opties kunnen maatregelen zoals een kapitaalsverhoging of de verkoop van bepaalde portefeuilles omvatten. De lijst dient niet alleen acties te bevatten om het kapitaal te versterken, maar ook drastischer maatregelen zoals het afstoten van een aantal activiteiten of bedrijfsonderdelen, de verkoop van dochterondernemingen of de herschikking van de schuld. Deze opties mogen niet uitgaan van enigerlei buitengewone vorm van staatssteun of centralebanksteun. Ze moeten tevens op zeer korte termijn uitvoerbaar zijn en moeten binnen afzienbare tijd een tastbare impact hebben. De herstelopties moeten maatregelen omvatten die buitengewoon van aard zijn en die niet worden genomen in het kader van de normale bedrijfsactiviteiten van de instelling. De volgende types maatregelen moeten er in voorkomend geval in worden opgenomen:
 - (a) maatregelen om de kapitaalpositie van de instelling te verbeteren aan de hand van externe herkapitalisaties of interne maatregelen;
 - (b) maatregelen om ervoor te zorgen dat de instelling voldoende toegang heeft tot noodfinancieringsbronnen, inclusief potentiële liquiditeitsbronnen;
 - (c) maatregelen om het risico en het hefboomeffect te verminderen of om de bedrijfsonderdelen te herstructureren, inclusief, in voorkomend geval, mogelijke desinvesteringen van activa, juridische entiteiten of bedrijfsonderdelen;

- (d) maatregelen die beogen een vrijwillige herschikking van de verplichtingen te verwezenlijken, zonder te leiden tot een faillissement, beëindiging van de activiteit of een soortgelijke gebeurtenis;
 - (e) alle andere managementacties of strategieën die beogen de financiële soliditeit van de instelling of groep te herstellen⁴.
9. Voor elke optie moeten de kredietinstellingen het volgende verschaffen:
- (a) **Een beknopte beschrijving van de hersteloptie.**
 - (b) **Een beschrijving van het interne besluitvormingsproces om de optie te activeren**, inclusief de te volgen stappen, de vereiste timing en de bij de besluitvorming betrokken partijen.
 - (c) **Een kwalitatieve risicobeoordeling van de optie.** De bedoeling van dit deel van het herstelplan is de haalbaarheid van de optie te beoordelen en de mogelijke valkuilen bij de uitvoering ervan te identificeren. De instelling dient de belangrijkste aannames met betrekking tot de optie en haar haalbaarheid aan te geven en dient in het bijzonder te vermelden aan welke voorwaarden moet worden voldaan om de optie haalbaar te maken. Het kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn dat specifieke markten normaal functioneren of dat bepaalde wettelijke of operationele vereisten zijn vervuld. De belangrijkste risico's die verbonden zijn aan de optie – inclusief financiële, operationele en reputatierisico's – moeten tevens worden gerapporteerd, alsook enig ander significant risico dat niet onder deze drie categorieën valt. Bij de beoordeling van het aan de hersteloptie verbonden risico moet worden uitgegaan , wanneer dit mogelijk is, van elke eerdere ervaring met de uitvoering van de hersteloptie of een soortgelijke maatregel. Er dient eveneens informatie te worden verschaft over de profielen van mogelijke kopers voor het afstoten van enigerlei activiteiten of entiteiten. Ten slotte moeten alle potentiële wettelijke of reglementaire belemmeringen worden vermeld, waaronder, wanneer dit relevant is, problemen inzake aandeelhoudersrechten, mededingingswetgeving, fiscale en sociale wetgeving.
 - (d) **Een kwantitatieve impactbeoordeling voor elke optie.** Er dient voor elke hersteloptie een beoordeling te worden uitgevoerd van de maximumimpact op de kapitaalpositie, liquiditeit en winstgevendheid van de instelling. Elke andere wezenlijke impact op de instelling dient eveneens te worden vermeld.
 - (e) **Een rangschikking van de herstelopties.** Voor elke hersteloptie moet in elk scenario een score worden opgegeven die gebaseerd is op de conclusies van de risico- en impactbeoordelingen; die score geeft de doeltreffendheid/geschiktheid van de optie in het specifieke scenario weer.

5. Activering van het herstelplan

- 10. De instelling dient informatie te verschaffen over de activering van het plan, om aan te tonen dat het plan vroeg genoeg in werking zal treden, wanneer de problemen nog beheersbaar zijn. In het herstelplan moet een monitoringkader worden opgenomen met indicatoren om stress in een voldoende vroeg stadium op te sporen. Dat monitoringkader zou tevens kunnen worden gebruikt om het besluitvormingsproces voor de mogelijke activering van de herstelopties te triggeren.
- 11. Samen met een beschrijving van de in het monitoringkader opgenomen indicatoren dienen de relevante triggerwaarden voor de indicatoren te worden opgegeven, alsook de besluitvormingsprocessen die zijn ingesteld om het herstelplan te activeren. De indicatoren moeten worden gekozen in het licht van de geïdentificeerde kwetsbaarheden van de instelling

⁴ Voor meer informatie over groepsherstelplannen, zie Aanbeveling [EBA/REC/2017/02](#) van 1 november 2017 over de behandeling van entiteiten in het groepsherstelplan.

en moeten op zijn minst de kapitaalpositie, de liquiditeitspositie, de winstgevendheid en de activakwaliteit van de instelling omvatten.

12. De instelling dient in haar herstelplan de onderstaande 12 herstelplanindicatoren op te nemen, die ingedeeld zijn in vier categorieën. Indien ze kan aantonen dat deze indicatoren niet relevant zijn voor haar juridische structuur, risicoprofiel, omvang en/of complexiteit, dient zij deze waar mogelijk te vervangen door een andere indicator van dezelfde categorie die voor haar relevanter is (bijvoorbeeld het percentage latente minwaarden op de effectenportefeuille).

<u>Categorie 1: Kapitaalindicatoren</u>
a) Tier 1-kernkapitaalratio
b) Totale kapitaalratio
c) Hefboomratio
d) MREL en TLAC (indien van toepassing)
<u>Categorie 2: Liquiditeitsindicatoren</u>
a) Liquiditeitsdekkingsratio (LCR)
b) Nettostabielefinancieringsratio (NSFR)
c) Beschikbare bij de centrale bank beleenbare niet-bezwaarde activa
d) Andere liquiditeitsmaatstaven die worden gebruikt voor interne monitoring
<u>Categorie 3: Winstgevendheidsindicatoren</u>
a) Rendement op activa (RoA) of Rendement op eigen vermogen (RoE)
b) Aanzienlijke operationele verliezen
<u>Categorie 4: Indicatoren voor activakwaliteit</u>
a) Groei van niet-renderende leningen (bruto)
b) Dekkingsgraad (Voorzieningen / Totaal niet-renderende leningen)

13. Het is een goede praktijk om, waar mogelijk, twee drempelwaarden op te geven voor elk van de kwantitatieve indicatoren die in het monitoringkader zijn opgenomen: (1) een drempel voor vroegtijdige waarschuwing en (2) een herstelplandrempel. De drempelwaarden voor vroegtijdige waarschuwing moeten hoog genoeg zijn om een opkomende stresssituatie ruimschoots vóór de activatie van het herstelplan te signaleren. Een overschrijding van de herstelplandrempels moet het escalatieproces voor de besluitvorming met betrekking tot een herstelplan triggeren, waarbij beslist wordt of er herstelopties moeten worden geactiveerd, en zo ja, welke.
14. Bij de kalibratie van de drempelwaarden dient de instelling rekening te houden met de totale herstelcapaciteit van de beschikbare herstelopties, de complexiteit van de opties en de benodigde tijdsspanne om deze toe te passen.
15. In het algemeen dienen de herstelplandrempelwaarden voor de op wettelijke kapitaalvereisten gebaseerde indicatoren te worden gekalibreerd boven het globaal kapitaalbuffervereiste⁵. Wanneer een instelling haar kapitaalindicatoren binnen de buffers kalibreert, dient zij in haar herstelplan duidelijk aan te tonen dat haar herstelopties kunnen worden toegepast in een

⁵ Gedefinieerd in artikel 96 van de Bankwet: de kapitaalconserveringsbuffer evenals, indien van toepassing, de instellingsspecifieke contracyclische kapitaalbuffer, de kapitaalbuffer voor systeemrelevante instellingen en de kapitaalbuffer voor systeem- of macroprudentiële risico's.

situatie waarin de buffers geheel of gedeeltelijk worden gebruikt. De herstelplandrempelwaarden voor op wettelijke liquiditeitsvereisten gebaseerde indicatoren (liquiditeitsdekkingsratio- en netto-stabielefinancieringsratio-indicatoren) dienen te worden gekalibreerd boven de minimumvereisten van 100 %.

16. De NBB, in haar hoedanigheid van toezichthouder, en de afwikkelingsautoriteit kunnen besluiten tijdelijke ondersteuningsmaatregelen in te voeren in het geval van een systeemcrisis, teneinde de reglementaire verplichtingen te verlichten die negatieve gevolgen kunnen hebben voor het vermogen van de instellingen om de reële economie te blijven ondersteunen. Gezien de tijdelijke aard en de specifieke doelstelling van die maatregelen ter ondersteuning van het toezicht en de afwikkeling, mag het verlenen ervan niet automatisch leiden tot een wijziging van de kalibratie van de drempelwaarden voor herstelplannen door de instellingen.
17. De overschrijding van een herstelplandrempel leidt niet automatisch tot het activeren van een specifieke hersteloptie, maar geeft aan dat een escalatieproces moet worden opgestart om te beslissen of al dan niet actie moet worden ondernomen. In het kader van dat escalatieproces dient:
 - (a) binnen één werkdag na de vaststelling van de overschrijding het directiecomité van de instelling gewaarschuwd te worden; en
 - (b) uiterlijk de daaropvolgende werkdag de betrokken bevoegde autoriteit in kennis te worden gesteld van de overschrijding.
18. De instellingen moeten hun drempelwaarden voor de indicator van de bezwaring van hun activa en het monitoringkader voor de bezwaring van hun activa integreren in hun algemeen monitoringkader van het herstelplan. Voor verdere richtsnoeren met betrekking tot de vereisten inzake bezwaarde activa wordt verwezen naar de mededeling van de NBB inzake bezwaarde activa⁶.
19. De instelling moet tevens de coherentie bespreken van het monitoringkader van het herstelplan met het risicobeheerkader van de instelling. De indicatoren die opgenomen zijn in het risicobeheerkader mogen ook worden opgenomen in het monitoringkader van het herstelplan, maar in principe moeten de triggerwaarden in elk kader verschillend zijn. Er moet ook worden aangegeven wanneer en hoe de bevoegde autoriteiten op de hoogte zullen worden gebracht van het feit dat de triggerwaarden van de indicatoren zijn overschreden.
20. De instelling dient het herstelplan ten minste om de twee jaar te actualiseren of vaker wanneer dat noodzakelijk is wegens een verandering in de financiële positie of bedrijfsactiviteiten van de instelling⁷.

6. **Checklist van informatie die moet worden opgenomen in een vereenvoudigd herstelplan**

1. Samenvatting	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van de ontwikkeling van het plan. - Beschrijving van de procedure voor goedkeuring en validatie van het plan. - Belangrijkste conclusies uit de analyse van de kwetsbaarheden en herstelopties. - Beoordeling door de instelling van haar totale herstelcapaciteit. - Beschrijving van alle voorbereidende maatregelen.
------------------------	--

⁶ Mededeling [NBB_2016_34](#) van 18 juli 2016 inzake herstelplannen en verplichtingen inzake bezwaarde activa.

⁷ Artikel 111 van de Bankwet.

2. Kwetsbaarheden en scenario's	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van de belangrijkste kwetsbaarheden van de instelling, en verbanden met haar bedrijfsmodel en risicofactoren. - Beschrijving van de scenario's, inclusief hun gestrengheid en de types schokken die in aanmerking worden genomen.
3. Herstelopties	De volgende informatie moet worden verschaft voor elke hersteloptie:
<i>Beschrijving van herstelopties</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van de optie.
<i>Proces</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van het intern besluitvormingsproces, inclusief de timing en de verschillende stappen in de beslissing om de optie ten uitvoer te leggen.
<i>Risicobeoordeling</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van de belangrijkste aannames voor de haalbaarheid van de optie en haar impact. - Identificatie van de belangrijkste belemmeringen en risico's van de optie, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de financiële, operationele en reputatierisico's. - Identificatie van de mogelijke types van kopers als de optie een afstoting betreft. - Identificatie van de mogelijke wettelijke en reglementaire beperkingen, zoals goedkeuring door aandeelhouders/derden, voorkeurrechten, inbreuken op contractuele overeenkomsten, stopzetting van een dienstverleningslijn, problemen inzake mededingingswetgeving, belasting-, pensioen- of HR-kwesties.
<i>Impactbeoordeling</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van de verwachte impact van de hersteloptie op: kapitaal/solvabiliteit; financiering/liquiditeit; winstgevendheid; operationele activiteiten - Beschrijving van elke andere materiële impact, in voorkomend geval.
<i>Gecombineerde risico- en impactbeoordeling</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Voor elke hersteloptie moet in elk scenario een score worden opgegeven die de doeltreffendheid/geschiktheid van de optie voor dit specifieke scenario weergeeft. Deze score dient gebaseerd te zijn op de conclusies van zowel de risico- als de impactbeoordeling.
4. Activering van het plan	<ul style="list-style-type: none"> - Lijst van indicatoren opgenomen in het monitoringkader, monitoringfrequentie, drempelwaarde voor vroegtijdige waarschuwing en herstelplandrempel per indicator. - Bespreking van de coherentie van het monitoringkader met het risicobeheerkader. - Beschrijving van het intern besluitvormingsproces bij overschrijding van de drempelwaarde van een indicator, inclusief de timing van de verschillende stappen. - Beschrijving van de procedure voor het inlichten van de bevoegde autoriteiten over een overschrijding van de drempelwaarden van een indicator.

Er wordt een kopie van deze mededeling verzonden naar de commissaris(sen), erkend revisor(en) van uw instelling.

Hoogachtend

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'P' and 'W' combined into a single fluid shape.

Pierre Wunsch
Gouverneur